

naša zvezda

Kaj da kongregacija študentu v zavodu

(Govoril 12. decembra 1957 ob 50 letnici M. kongregacije v zavodu sv. Stanislava.)

Tako se mi zdi, kakor da bi bilo včeraj. Tedanji kongregacijski voditelj dr. Ivan Zorè, ki že dolga leta svetniško odano prenaša hudo trpljenje, nas je zbiral teden za tednom in nam s toplo ljubeznijo govoril o Mariji in kongregaciji. Razložil nam je kongregacijsko geslo: *Virgini Virginum Vitam (V V V)*. Njegova beseda je nam študentom šla tako do srca, da smo še dolgo govorili o tem, kar smo slišali. S tovarišem, ki je sedaj že v večnosti, sva se na igrišču nekajkrat razgovarjala o tem, ali imava poklic za vstop v kongregacijo ali ne. — Tako resno smo tedaj študentje vzeli kongregacijo.

Hitro je minulo 50 let. Pa smo še danes hvaležni Bogu in Brezmadežni, da nas je vzela z vstopom v Marijino kongregacijo v svoje posebno varstvo. Pa to so osebni hvaležni spomini.

Kaj pa naj dá kongregacija študentu v zavodu? To-le dvoje: ljubezen do Marije in podlago za kasnejše apostolsko delo.

1. Ljubezen do Marije. Ko bi nič drugega ne bilo, je to zelo veliko. Saj je to pot, ki nas po njej kongregacija vodi h Kristusu: najprej h Kristusu v sv. Rešnjem Telesu in potem h Kristusu v večni slavi. Voditelj zbira teden za tednom mlade fante k shodom; pri njih vedno slišijo tudi o svoji nebeški Materi, Marijini prazniki so za kongreganista spominski dnevi njegove Gospe, Zabetnice in Matere; nanje je pri shodih opozorjen in pripravljen. Kongregacijska jutranja in večerna molitev: vse to sčasoma okleše Marijino podobo globoko v mlado, tudi za dobro sprejemljivo srce.

In mlado srce se začne polagoma po Mariji oblikovati v Kristusa, ali bolje, začne v sebi upodabljati Kristusa. Marija mu je vzor največje in najlepše ljubezni do božjega Srca. Kolikor čistejša in popolnejša je v mladem srcu podoba Brezmadežne, toliko bolj resnična je tudi njegova ljubezen do Kristusa in njegove Cerkve. Kolikor bolj kongreganist, toliko bolj katolik, ki živi iz vere.

Nič naj nas pri Marijinem češčenju ne bega misel, češ: saj nam je Jezus, Bog-človek, tako blizu. Res, neskončna zahvala Bogu, da nam je Jezus tako blizu. Toda — ne pozabimo — Jezusa smo prejeli po Mariji; in pozitivna božja volja je, da vse milosti prejemo po Mariji. Bog bi bil lahko določil drugače, pa ni. Vse milosti po Mariji. Po Mariji prejema mlad fant milost, da se more ustaoljati skušnjavam; po Mariji milost, da more čisto živeti; po Mariji, da si more izbrati pravi poklic: vse milosti po Mariji. Zunanji znak ljubezni do Marije je kongreganistu Marijina svetinja, Marijin znak. Spominjam se akade-

mika, ki je bil član te kongregacije, pa je 8. decembra prestopil v akademsko kongregacijo, da je ves dan nosil na prsni po Ljubljani znak Marijinih sinov. »Čemu bi se sramoval? Pa res ne vem. Poglejte druge, kako nosijo odkrito in brez strahu znake svojih organizacij. In kakšnih organizacij! Pa bi se jaz sramoval Marijine kongregacije? To pa res ne gre.« To je krščanski pogum. — Ko sem bil še sam

dijak v zavodu, smo mnogo govorili o kongregacijski zastavi. Prišla je svetovna vihra. Mnogo študentov, tudi mnogo vzornih kongreganistov, je bilo opoklicanih in marsikdo se ni več vrnil. Tako tudi ne tisti idealni zavodski fant, ki je bil povišan v častnika in je svojo prvo častniško plačo poslal za kongregacijsko zastavo. Boste rekli: To so zunanosti. So, če hočete. Toda zunanosti, ki pričajo, da je Marijina podoba globoko zarisana v duši. In to je, kar naj da kongregacija svojim študentom v zavodu. Marijino podobo, Marijino ljubezen in življenje, ki je s tem v skladu.

2. Drugo je apostolat. Prav nič manj važno ko prvo. In z ljubeznijo do Marije v najtesnejši zvezi. To se pravi: Bližnjemu pomagati, da bo vedno boljši; če zaiđe na krivo pot, ga spet spraviti nazaj, od koder je zašel. In to je mogoče že v dijaških letih. Že v zavodu. Posebno pa še v počitnicah. Je pa le priprava na

kasnejši apostolat, ko v zreli mladeniški in moški dobi vsakega čaka mnogo važnega, težkega in odgovornega dela.

Apostolat bistveno spada h kongregaciji; je prav tako njen namen kakor češčenje Matere božje in spopolnjevanje samega sebe. Kongregacija je dobra šola za laične apostole, zato ker nudi svojim članom prava sredstva za notranjo duhovno rast in za apostolsko delo. Zato tudi vidimo, da se Katoliška akcija ne le pri dijakih, ampak tudi pri drugih stanovih rada naslanja na kongregacijo ter odbira najboljše, najbolj agilne za svoje delo.

Tudi dijak-kongreganist v zavodu mora vselej stati na braniku za Marijino svetinjo in za katoliško stvar. Zato bo sam rastle iz vere ob roki Marijini, zato bo zorel ob obhajilni mizi, zato se bo krepčal vsak dan s pobožno molitvijo in v malem delal apostolsko ter se tako pripravljaj na svoje kasnejše poklicno in apostolsko delo.

Take fante in može naj bi vzgojila kongregacija, ki praznuje svoj 50 letni jubilej. Same stooletne katoličane, ki se bodo vselej z ljubeznijo oklepali svoje Matere Marije, da bodo sami brezmadežni in apostolski.

Dr. Potočnik Ciril.

Naša družina

Po ulicah ljudje hitimo,
Zadevamo se mimogrede,
od hiše do hiše bežimo,
drug za drugega ne ve.

Angeli varuhi so med nami,
vsak dan ljubijo nas,
vsak dan molijo z nami,
božajo nam trudni obraz.

Mati Marija je med nami
in nas dobro pozna.
O, nič več ne begamo,
z angeli smo pri njej domu.

R. J.

Kristus in priroda

Ljudje so v raznih dobah različno gledali na naravo: Pri Homerju vidimo, kako dobro jo je znal opazovati, vobče pa so stari Grki (in Rimljani) videli v naravi delovanje bajnih bitij (n. pr. v Etni so jim kovali Ciklopi itd.); niso se pa stari narodi zatekali v naravo, da bi ji z otožnostjo (sentimentalnostjo) dajali prednost pred resničnim življenjem. To nezdravo sentimentalnost je uvedel šele Rousseau.

V krščanskem srednjem veku so na naravo gledali z očmi vere: rudnine, cvetlice, ptice... vse jim je oznanjalo Boga.

V našem času iščejo premnogi, žal, v naravi le prilike za rekord, le modrejše okrepitve utrujenim živcem; a koliko jih je, ki jim narava govori o Bogu?

In kako je gledal naravo Kristus? Kot Bog je privzel našo naravo in se učlovečil. Kaj je s tem naredil iz narave, kaj se je zgodilo z njo, ko jo je razsvetlil On, luč sveta, in ji določil službo pri odrešenju?

Jezus je prišel od Očeta: to dejstvo je bilo odločilno za vse njegovo gledanje na naravo. V vsem, povsod je videl Očeta in delovanje Očetovo. »Vaš nebeški Oče jih živi,« je dejal o pticah; Oče »oblači lilije na polju in travo.«

Kakor je vsak človek odvisen od naravnih zakonov, tako se je tudi Kristus v vsem vdal in pokoril tem zakonom narave, kakor ji jih je dal Bog. Kakor vsako človeško dete »se je tudi on rodil iz Marije Device«. »Rastel je v starosti in modrosti.« Bog je dal peto zapoved, Kristus jo je potrdil. Bog je položil v naravo človekovo zahtevo šeste zapovedi, in Kristus jo je potrdil. Naša narava zahteva, da jemo. Kristus je učil: »Tako molite: Daj nam danes naš vsakdanji kruh!« Po naravi težimo vsi, da bi bili zdravi; kako je Kristus s svojimi čudeži nad bolniki ustregel tej težnji človekovi! — Kako je poskrbel za lačne, ko je pomnožil kruhe! Ko je svoje učence razposlal, jim je velel: »Ozdravljajte bolnike, obujajte mrtve in vrnite gobavim, da bodo spet čisti!«

Kako je imel za naravo odprto oko in s kakšno radostjo je gledal, vidimo iz prekrasnih njegovih prilik o sejalcu in semenu, o gorčičnem zrnu i. dr. Videl in opazoval je vse okrog sebe: videl je ptice pod nebom, opazil zvičajnost kač in preproščino golobov, vedel, da imajo lisice svoje brloge in ptice svoja gnezda. Za vse je imel pozornost oko: pred lilijami na polju je pač začuden obstal ter se radoval njih krasote. Noben pesnik ni doslej svoje rodne pokrajine predočil s takim globokim, notranjim razumevanjem kakor naš Zveličar v svojih prilikah. Te njegove prilike se naslanjajo na domačo grudo, so v tesnem stiku z naravo, so bile govorjene kar naravnost tam sredi narave.

In kako je opazoval ljudi? Na trgu pred templjem je bil velik vrvež, vse je prihajalo in odhajalo. Kristusa pa vidimo, kako sedi ob strani; zdaj ko hoče začeti z oznanjevanjem

Pavel Slapar

Razvoj in oblike

V.

Delo cerkve proti mednarodnemu poganstvu

Vsaka teorija živi najprej samo v nekaterih vodilnih predstavnikih miselnih nazorov. Ljudje komaj vedo zanjo. Potem se seznanijo z njo inteligenca in preko inteligence pride počasi v stik z vsemi ljudmi. Tako so šli med ljudi tudi »izmi« novega veka. V drugi polovici 19. stoletja zaradi vedno večjega števila tedenskega in dnevnega časopisja pa še prav posebno. Dva svetova sta trčila drug ob drugega. Svet vere in svet nevere!

Duhovniki so stali pred novo nalogo. Treba je bilo katoličane, predvsem nepripravljene katoličane, zavarovati. S pisano in govorjeno besedo so zbujali v katoličanih katoliško zavest. Organizirali so katoličane gospodarsko, politično, kulturno in versko. Kar je bilo dobrih katoličanov, so se organizirali po večini in se tako strnili v celoto, v veliko defenzivo, proti nastajajočemu novemu nekatališkemu svetu. Pomislimo pri nas na može, kot so bili Mahnič, Krek, Lampe, Missia, Jeglič, ali na stvaritve, kot so izobraževalna društva (pozneje prosvetna društva), Dom in svet, Marijine družbe in podobno.

Najbolj odločilne smernice pa so dali papeži, ki po sv. Duhu nezmotno vodijo Kristusovo cerkev. V delu učeče cerkve se dajo razbrati nekako tri smeri.

1. V množici struj in nazorov je bilo najprej treba poudariti jasna načela in resnice. Že 8. decembra 1864 je papež Pij IX. poslal na vse katoliške škofo seznam (Syllabus) 80 glavnih zmot tistega časa. To je bilo iz najvišjega mesta prevažno opozorilo, da v glavah evropske družbe ni vse v redu. Še bolj važen v tem oziru je bil vesoljni cerkveni zbor v Vatikanu (1869–1870). Opredelil je jasno in slovesno stališče proti zmotam časa in določil temeljne stavke o cerkvi, njenem nezmotnem učitelstvu ter posebno o prvenstvu rimskega papeža. Mnogo dvomov in nejasnosti je bilo s tem enkrat za vselej črtanih z dnevnega reda. Ozračje v boju resnice z zmotami se je razčistilo. Naslednik papež Leon XIII. je v okrožnici Aeterni Patris 1879 pokazal na najboljšega učitelja v katoliški cerkvi, na Tomaža Akvinskega, ter z mnogimi praktičnimi navodili dvignil bogoslovna učilišča. To ni bila več defenziva, ampak močna ofenziva proti zmotam časa. Več programatičnih okrožnic je poseglo v praktično življenje. Posebno znamenita je okrožnica »Rerum novarum« (1891), ki je bila posvečena socialnemu vprašanju. Vse to delo bi lahko z eno besedo imenovali skrb za zmago resnice, ki je bila pod vplivom zmotnih nazorov v nekaterih že tako zelo zastrta.

2. Papež Pij X. je na delu svojih prednikov gradil dalje. Posebno globoko je posegel z odloki o liturgiji in pogostem prejetanju sv. obhajila (1905). S tem je popeljal katoličane tesneje k božjim vrelcem nadnaravnega življenja, k posvečujoči milosti božji. Novo življenje milosti božje je topleje zavelo med katoličani. Kdo more danes zadosti presoditi velike sadove tega njegovega dela! Geslo njegovega dela je bilo: vse obnoviti v Kristusu, viru milosti in resnice. S tem, da je opozoril katoličane znova na njihovo razmerje do sv. Rešnjega Telesa, je poudaril samo to, kar je v katoliški cerkvi vedno veljalo. Sv. Rešnje Telo, ki je bil v prvi cerkvi kruh močnih v boju zoper staro poganstvo, naj bi bil prav tako v boju proti modernemu poganstvu. Tako skrbi vidni namestnik Kristusov, da se proti modernemu poganstvu vedno bolj urejeno dviga

njem kraljestva božjega, si vzame še časa, da opazuje ljudi, ki prihajajo, da vržejo svoje darove v zakladnico. Ljubil je vse s svojo vseobsegajočo ljubeznijo: bogate, ki so obilno dajali, pa tudi ubogo vdovo z njenim novčičem. Vse je ljubil s svojo požrtvovalno ljubeznijo; za vse je umrl. Kako je ljubil Judeža z molčečo, čakajočo ljubeznijo, kako grešnike z odpuščajočo! Kristus — tako ga vidimo — opazuje ljudi, kako »molijo, da bi jih ljudje videli«; opazuje, kako se farizeji postijo, in veli svojim učencem: »Kadar se postite, ne bodite čemerni kakor hinavei; grdiyo si namreč obraze, da bi ljudem pokazali, da se postijo.« Opazuje, kakó farizeji svoja dobra dela razglašajo s trobento, in zato pravi: »Kadar daješ miloščino, ne trobi pred seboj...« Opazoval je bil tedanji čas, da je mogel reči, da je »prešušten rod«. Ni se izogibal ljudi, ampak jih je ljubil, je bil rad med nji-

mi. Učil je množice, nasitil tisoče, in »velike množice so šle za njim.«

Ljubezen Jezusovo do narave vidimo tudi v tem, ker se je v naravi rad mudil. »Umikal se je v samotne kraje in molil.« Rad je učil zunaj v naravi. Ko je odpustil množice, je šel na goro, da bi molil.

Kristus je bil res človek. Resničen, naraven človek, ki je živel in občutil kakor mi; toda pokazal je, da je tudi gospodar narave; posvetil je naravo in ji obljubil poveličanje.

Pokazal se je gospodarja narave. Evangeliji poročajo mnogo čudežev o tem...; z ozdravljenjem bolnikov je dokazal, da je on gospodar zakonov narave. »In prišle so k njemu velike množice, ki so imele s seboj neme, hrome, slepe, kuljave in mnogo drugih. Položili so jih pred njegove noge... in jih je ozdravil.«

modernega poganstva

Kristusova zveličavna cerkev, v kateri so verniki »v vsej bojni opravi božjic resnice in milosti, »da bi se mogli v bran postaviti, vse premagati ter obstati« (Ef 6, 13).

3. Smotrno delo učee cerkve je bilo zaradi svetovne vojne za nekaj časa prekinjeno. Komaj pa se razmere nekoliko uredijo, nadaljuje sedanji papež Pij XI. delo svojih prednikov. Že v prvi okrožnici »Ubi arcano« (23. decembra 1922) obrazloži svoj načrt: laiki naj pomagajo duhovnikom osvajati razkristjanjeni svet za Kristusa. Papež Pij XI. vzdene temu načrtu ime katoliška akcija. To se pravi: organizirani laiki naj sodelujejo in pomagajo pod vodstvom papeža, škofov in njihovih pomočnikov v dušnem pastirstvu pri apostolskem delu cerkve. Ker duhovniki več vsega dela ne zmorejo, naj pomagajo tudi organizirani laiki, da bi učeniška (Kristusov nauk) in duhovniška (Kristusova milost) služba segla do vsakega laika. Cilj katoliške akcije je torej: Da bi bil vsak laik temeljito usmerjen po Kristusovem zveličavnem nauku, da bi stal trdno zasidran v resnici, da bi ne bil v nevarnosti za svojo vero sredi zmot moderne poganstva; in dalje: da bi vsak laik temeljil z vsem svojim življenjem v nadnaravnem življenju milosti, da bi bil sveža in živa mladika na trti-Kristusu, od katerega po odrešenju preko sedmerih virov pritekla posvečujoča milost božja, da nas nadnaravno oživlja, napravlja za otroke božje in dediče nebes. To je »novi človek«, kakor ga imenuje sveti Pavel (Ef 4, 24). Po Kristusu, drugem Adamu in Odrešeniku smo dobili možnost postati »novi človek«. In samo ta ima pred Bogom veljavo. Kajti samo v Kristusu je zveličanje. Nasprotje novemu človeku je stari človek, ki »je božjemu življenju odtujen zaradi nevednosti« (Ef 4, 18). Tak je bil stari pogan in tak je tudi moderni pogan. Po pravici se imenuje stari človek, ker živi od dediščine prvega Adama, dočim živi novi človek iz drugega Adama, iz Kristusa. In zdaj hoče katoliška akcija, da bi ne samo papež, škofje in duhovniki, ampak vsi prepričani katoličani vsakega spola, vsake starosti in vseh stanov skrbeli in delali, da pride Kristus Odrešenik v duše vseh, tudi v duše modernih poganov! To je božja, nadnaravna in duhovna ofenziva vseh duhovnikov in laikov proti modernemu poganstvu.

Kongreganist, ki si sledil tem mislim in ob njih zaslutil boj moderne življenja za vero ali nevero, za Boga ali proti Bogu, za krščanstvo ali proti krščanstvu, napravi na koncu z menoj tri sklepe:

1. Treba si je izgraditi trden katoliški svetovni nazor. Zato pa si je treba prav globoko v srce zapisati, da je cerkev nezmotna učiteljica Kristusovega nauka. Zato je ob njej treba iskati orientacije v verskih resnicah in načelih, ob njej in ob možeh, ki so s cerkvijo v skladu.

2. Treba je živeti z milostjo in v milosti. Zato je predvsem treba v svoj življenjski red vstaviti tudi spoved in sv. obhajilo. Ni katoliškega življenja brez življenja z milostjo! Za prepričanega katoličana je pozno ob smrtni uri misliti, da je milost božja za zveličanje potrebna.

3. Treba je sodelovati pri katoliški akciji. V pomožnih četah KA in v Zvezi katoliških dijakov boš našel svoj delokrog.

Trije sklepi, tri velike naloge! V življenju in delu pa nič malodušnosti, ker ima cerkev zagotovilo od božjega ustanovitelja, da je peklena vrata ne bodo premagala. Pod različnimi imeni se napada cerkev, pod različnimi »izmi« se zaletava vanjo zmeta, pa spet propade. Cerkev pa ostane ena in ista, »stebler in temelj resnice« (1 Tim 3, 15).

Ukazal je viharju na Genezareškem jezeru in »nastala je velika tišina«. Hodil je po gladini tega jezera kakor po suhem. Spremenil je vodo v vino. Nerodovitno smokvino drevo se je v trenutku posušilo, ko je on to hotel. Neizprosno je zakon narave, da moramo umreti. Tudi nad tem zakonom se je pokazal vzvišenega gospodarja: Mrtvi hčeri Jairovi je rekel: »Deklica, vstani!« In je takoj vstala in hodila. Največji čudež in največjo oblast nad naravo pa je pokazal s svojim vstajenjem.

Kristus pa je človeško naravo tudi posvetil s tem, da je našo naravo privzel in se učlovečil; posvetil je materinstvo, delo, pokorščino, trpljenje, bolečino, da, smrt samo. Posvetil je človeško naravo, ko jo je s svojim vnebohodom poveljal. Najbolj pa še vedno posvečuje naravo s tem, da s svojo vsemočno besedo spreminja kruh in vino v svoje telo in svojo kri.

Napoleon osamljen

Kristus živi v sreih, jim je domovina in Tabor. In že davno bomo razpadli v prah, ko bodo še vstajale nove države, nove kulture in bodo ljudje še vedno molili: Jezus, tebi živim; Jezus, tebi umrjem...

Kdo more to razumeti: Od kod ta edinstveni pojav?

Prav to vprašanje si je nekoč zastavil veliki poznavalec ljudi in psiholog Napoleon, ko je živel v ujetništvu na otoku sv. Helene.

»Saj sem vendar prekucnil vesoljni človeški rod (tako približno je govoril), kralji in knezi so mi služili, moji grenadirji so zame umirali. Pa zdaj: Zdaj sem sam in že skoraj mrtev. Samo nekaj malega jih še vztraja pri meni, vsi tisoči, ki sem jih obsopal z odlikovanji in milostmi, pa so me zapustili. Pa četudi morda kdaj name

pomislijo, ljubijo me ne. Kakor meni, se je godilo tudi Aleksandru, Cezarju, Wallensteinu. Zakaj svet več ne ljubi Sokrata in vseh velikih mož, kar jih je kdaj nosila zemlja? In zakaj ljubi enega, edinega, ki je komaj tri leta živel med ljudmi in umrl kot zločinec? To je nenavadno, je čudovito, to je Ložansko!

Napoleon je kot genialen mož bistro izsledil najgloblji razlog tega edinstvenega pojava:

To je nenavadno, to je neverjetno, to je vse človeške mere presega, da križani Kristus še po devetnajstih stoletjih srca prav tako priklepa naše kakor prvi dan, kakor takrat, ko je k sebi poklical prve učence. Jezus Kristus je in ostane kralj src. Ljudje ga ljubijo!

Anketa o „Naši Zvezdi“

Razpisujemo anketo o »Naši Zvezdi« za vse njene bralce. Njeni naročniki, ki jo od številke do številke resno in pazljivo prebirajo, naj povedo o njej svoje mnenje in svoje želje: glede oblike lista in glede vsebine. (Jasno je, da o listu ne more pravilno soditi, kdor ga ne bere!) Urednik bo vse želje in nasvete zbral in po možnosti priobčil, vse pa izročil bodočemu uredniku lista v upoštevanje. Urednik.

★

Kongreganist je časten naslov. Pred leti sem spoznal zdravnika, ki je bil profesor na neki švicarski univerzi. Je pravi strokovnjak in bi se lahko pohvalil, da je že zdravil bolnike iz vseh držav, med njimi prav odlične osebnosti. Ko sem prvič stopil v njegovo sprejemnico, sem takoj postal pozoren na tole stvar, ki je nikoli ne pozabim:

V sprejemnici tega slavnega profesorja visi zraven njegove zdravniške diplome — torej na takem mestu, da jo moraš opaziti, v lepem okviru — sprejemna diploma v kongregaciji! Takoj sem spoznal, da je na svojo kongregacijo prav tako ponosen kakor na svoj zdravniški doktorat. In nič ga ni sram ne strah, da tudi pred drugoverci pokaže svojo barvo...

Lep nauk nam daje ta zdravnik: nikoli se ne smemo sramovati kongreganistovskega imena, ampak moramo biti nanj ponosni prav tako kakor na katero koli drugo, da, še bolj!

Ascetična poglobitev. V kongregaciji Prima Primaria v Rimu imajo vsako soboto zvečer duhovniki in laiki izmenoma predavanja, ki hočejo letos kongreganistom poglobiti versko ascetično življenje. Doslej so obravnavali tole snov: pristno krščansko življenje in njegovi spački; duh vere kot podlaga krščanskega življenja; versko življenje v družini; vrednost in učinek molitve.

MK v zavodu »Massimo«. V zavodu Massimo v Rimu polje živahno življenje. Člani pridno prejema zakramente, zlasti ob nedeljah in praznikih. Poleg rednih nedeljskih sestankov imajo še med tednom po en shod, da se izpopolnjujejo v verskem znanju in življenju. V kongregaciji so ustanovili tudi mladinsko katoliško akcijo, prav tako misijonski odsek.

(Dalje.)

5. Presenečenje v gozdu.

Doslej je Miha vozil po dogovorjeni progi, povrniti pa se je smel koderkoli. Saj so se tako zmenili. Ramiro je došlo: »Skozi gozd še moraš. Potem pa si progo izbiraš sam, le da jo zaznamuješ in nas pripelješ nazaj v hotel.«

Ko je zdaj dospel v osrčje razsežnega, samotnega gozda, si smučiči oprtal in sopel kar lepo redno in mirno, se je Miha kaj malo bal, da bi ga sploh kateri tovariš mogel dohiteti; da, niti Ramiro ne, ki mu je bil po pobočju Mont Jolya prvi za petami.

Pot skozi gozd je vodila ena sama in se vila vkreber. Stopal je po nji krepko in enakomerno, kakor delajo kmetje, ki se spotoma komaj kam ozrejo, ampak gledajo pod noge in koraka skoraj nikoli ne pospešijo ne zadržijo. Tako je pač treba stopati vkreber; ne pa kakor novinci, ki se zaženejo, potem pa sapo lovijo. Nato se je torej Miha vzpenjal vedno više skozi zasnežene smreke in na vsakih nekaj metrov trosil konfete.

Gozd je molčal, molčalo je drevje. Nič ni motilo tišine, nobena veja ni zašumela, nobena ptica se ni oglasila. Slišal je samo svoje korake po škripajočem snegu, pa sem in tja rahel šum snega, ki je zdrsnil z veje.

Pravkar je krenil na nov ovinek ceste, ko mu oči naenkrat zagledajo širokoličnega moža v kožuhi, sedečega na skali ob poti. Bil je prvo živo bitje, ki ga je srečal na svoji poti skozi gozd, in že je hotel iti mimo njega z običajnim pozdravom gorjancev: Dober dan! ko tujec hitro vstane, se odkrije in vpraša za pot v dolino Mont Joie. »Če vas kajpada ne nadlegujem,« še dostavi.

»Kaj še!« odvrne Miha. »Ves čas vam je iti kar lepo po cesti. Ko pridete skozi gozd —«

Naprej ne more več, samo pridušeno še zavpije, ker mu nenadoma vržejo čez glavo vrečo in mu jo zadržnejo okoli vratu. V istem hipu ga neke roke pograbbijo od zadaj za kolenca, vseokrog začuje glasove in nekdo reče: »Prav čedno delo! Vzemimo ga s seboj! Njegove smučiče? Prav, jih že imam.«

Glas je govoril španski, kar je Miha še dosti razumel. Ni pa mogel razumeti, kaj mu hočejo, niti ne, kam ga vlečejo.

Otepati se jih, je brez pomena, saj je jasno, da so ga zamenjali s kom drugim in bodo zmoto spoznali, kakor hitro mu snamejo vrečo z glave. Zato se je mirno dal gnati skozi vejevje, ki

ga je udarjalo po plečih in po glavi; nato so mu noge povedale, da se vzpenjajo više na ravnejša tla. Zgoraj je bilo sprva več snega, potem so rilji skozi grmovje, okoli skalne stene in končno so ga porinili v nek prostor in palice, ki se jih je vse doslej oklepal, so zaropotale po tlaku.

»Prosim, zapri vrata, Anton!«

In slišal je, kako je težak železen zapah zdrsnil v tečaj.

Nato so mu vrečo sneli z glave in Miha si je mogel svoje roparje ogledati. Fili so trije, pa na prvi pogled je videl, da niso navadni postopači ali roparji. Vsi so bili čedno in po modi oblečeni, prav kakor gostje po hotelih. Vedli so se ponosno in samozavestno.

Stopil je k njim, pa se zanj še zmenili niso, ampak s čudno radovednostjo ogledovali njegove smučiče. Čakal je torej in si medtem ogledoval stan.

Takoj je uganil, v kakšni stavbi je. Bila je porušena, iz kamna zidana bajta na robu gozda, kakršno sezidajo pastirji po planinah, dokler ji kak vihar ne odnese strehe, pa potem sama sebi prepuščena jame razpadati.

Videl pa je tudi, da so si jo novi stanovaleci kar udobno opremili. Vrata z zapahom so bila močna, trdna ponjava jim je bila za streho, ob steni je stala pečica in udobna ležišča, še celo stole in mizo so imeli. Takoj si je mislil, da se v tej bajti za nekaj časa skrivajo; in boljšega skrivališča si res niso mogli poiskati.

Zdaj mu je pa že postalo nekoliko nerodno, saj mu je vse to brez besed povedalo, da je tem skrivnostnim ljudem izročena na milost in nemilost.

Seveda je bila vsa ta zadeva pomota, kaj pa naj bi bila drugega! So ga pač zamenjali s kom drugim. Le zakaj mu nič ne rečejo, ampak samo glave stikajo in kar naprej bulijo v — njegove smučiče?

Zdaj mu je zmanjkalo potrpežljivosti in zavpil je:

»Kaj prav za prav hočete od mene?«

»Anton, daj mu stol!«

Možak v kožuhi je zraven Miha postavil stol in Miha se je usedel. A hotel je tem ljudem pokazati, da se jih ne boji, zato je rekel: »Ujeli ste me. Zelo pa vam bom hvaležen, ako mi poveste, čemu?«

»No, zdaj že pametneje govorite.« To je rekel tretji možak s te družbe, sivolas, upalih lic in kratkih belih brkov. Prste je imel zelo dolge in tanke, kar je Miha opazil, ko se je eden teh prstov sprožil iz stisnjene pesti in pokazal naravnost njegovo lice, prav kakor da mu je v lice zazijala pištola. »Prosim vas, poslušajte me!« je rekel možak nekam oblastno. »Francoski razumete prav dobro, mon Anglais! Zato se ne boste mogli izgovarjati, da mojih naročil ne razumete.«

Njegovih naročil! pomisli Miha, glasno pa mu odgovoril: »Od kod veste, da sem Anglež? Kdo vam je povedal, da govorim francoski?«

»Tiho, tiho!« ga zavrne sivolas možuhoparno. »Nisem za to tu, da bi odgovarjal na vprašanja.« Vprašujoče se okrene k možaku, ki je pravkar Mihove

smučiči položil na mizo, in ko mu ta prikim, se spet obrne k Mihi in se mu nasmehne: »No, zdaj pa stvar že lahko uredimo. Saj bom kar na kratko opravil.«

»Čim prej, tem bolje!« odvrne Miha izzivalno.

Spet se sproži kazalec, kakor da ga hoče pripeti na steno. In sledi pet čudnih besed: »Vi veste, kar mi vemo!« Španec ga z očmi prebada skozi oči in še enkrat počasi reče:

»Vi veste, kar mi vemo!«

Pred tem bodečim pogledom Miha povese oči in se zdrzne, kakor se zdrzne jelen, če zavoha loveca.

»Zdaj pa izbirajte, gospod Miha!«

»Kaj naj izbiram?«

»Ali da nas slušate, ali pa da vsemu svetu povemo, kar vemo.«

Miha je molčal.

Tedaj se je možaku obraz potemnil in začel je priganjati: »No, le hitro! Ali nam izkažite majhno uslugico, gospod Sever, ali pa bom s svojimi prijatelji poskrbel, da vsa Meževa zve, kar mi vemo. Saj vendar ni težko izbirati, kadar gre samo za prijeten izletek!«

Miha popade to zadnjo besedo.

»Kakšen izletek? Kaj zahtevate od mene?« vpraša ves obupan.

Mož se skloni naprej in naglo polglasno govori. Nato po kratkem premolku vpraša: »Vam je zdaj jasno?«

Miha molče prikima.

»Dobro. Pristavim samo še en pogoj: poslej mi nimate o vsej stvari črhiniti ne besedice!«

Miha spet prikima.

»No, ali morda preveč zahtevamo od vas, Miha?«

Le kakšen »Miha« je tem ljudem? mu šine misel skozi možgane. S kakšno pravico zahtevajo njegove privolitve? Toda, ali mu preostaja kaka druga pot? Kako ga ta misel peče in grize!

»No, kaj bo: da ali ne?«

»Da,« odvrne Miha z bridkim srcem.

6. V temni ozki ulici.

Švicarski orožniki na meji v Annemassi so se čudili. Komaj se je zdanilo, že ti pride fant v popolni smučarski opravi, s parom dolgih smučič iz hikorija na ramah in hoče čez mejo v Ženevo!

»Glejte si no, spet eden, ki bi se rad smučal na našem jezeru!« so godrnjali.

Kakor hitro pa so zvedeli, da je Anglež, so takoj postali manj strogi.

»Naša Zvezda« 1937/38

Izdaja jo škoifijsko vodstvo DMK v Ljubljani in Mariboru ločeno za dijake in dijakinje (dr. T. Klinar).

Za dijake jo urejuje p. V. M. Vrtovec S. J. Izhaja 14-dnevno med šolskim letom, 1. in 15. dne v mesecu: 14 številok.

Stane:

celoletno po pošti za dijake 8.— din; celoletno za nedijake 15.— din, posamezna številka pri poverjeniku za dijake —,50 din, za ostale 1.— din.

Uprava: Ljubljana, Streliška ulica 12/II. (Ljudski dom).

Rokopise naslavljajte na: Uredništvo NZ, Ljubljana, Zrinjskega 9.

Tiska Jugoslov. tisk. v Ljubljani (K. Čeč).